

ముందుమాట

నమాజు ఇస్లాం మతము యొక్క చాలాగొప్ప ప్రాముఖ్యతగల మూలస్థంభము మరియు అల్లాహ్ తో సంబంధమును స్థిరపరచు మధ్యవర్తి. మహాప్రవక్త (స.అ.సం.) గారు నమాజును తమ కంట్లకు చలవని ప్రవచించిరి. నమాజు వేళకాగానే వారు హజ్రత్ బిలాల్ (రజియల్లాహు అన్హు) గారికి ఈ క్రింది పదములతో అజాన్ (నమాజుకు పిలుపు) నివ్వవలసి నదని ఆజ్ఞాపించేవారు. "ఓ బిలాల్, మాకు నమాజు ద్వారా విశ్రాంతిని కలుగజేయుము -నమాజును మహాప్రవక్త గారు స్వర్గప్రవేశమునకు గ్యారంటీ (పూచీ) అని తెలిపారు.

హజ్రత్ రబీఅబిన్ కాబ్ అస్లమీ (రజియల్లాహు అన్హు) గారు మహా ప్రవక్త గారి సేవలో ఉండేవారు. మతీయు మహాప్రవక్త గారి కొఱకు వుజూచేయడానికి మంచి నీరు మతీయు ఇతర వస్తువులు తెచ్చి ఇచ్చెడివారు.

ఒకసారి మహాప్రవక్త గారు ఇలా ఆదేశించారు. " ఓ రబీ! నీ కేమి కావాలో అడుగు?" హజ్రత్ రబీ (రజిన్ హు) గారు విన్నవించారు, "ఓ దైవ ప్రవక్త! స్వర్గములో మీనన్ని హితమును కోరుచున్నాను". ప్రవక్త గారు ఇలా ఆదేశించారు" అయితే అధికముగా స్వజాలుజేసి నాకు సహాయము చేయుము. అనగా నీ కర్మవృత్తములో నమాజులు హెచ్చుగా ఉండుట నాకు దైవము వద్ద సిఫారసు చేయుటను సులభము జేయును.

అల్లాతన అంతిమ గ్రంథమగు పవిత్ర ఖుర్ఆన్ లో విజయసంపన్నుల సూచన ఇలా తెలియ జేశాడు. "వారు నమాజు లను క్రమబద్ధముగ నలుపుతారు" (సూరతుల్ మూమినున్ 9) మరియు వారికి వ్యాపారము దైవద్యానము నమాజులను స్థిరముగా నలుపుట మరియు జకాత్ (విధిదానము) నుండి నిర్లక్ష్యపఱచదు (సూరయెనూర్-37)

అల్లాహ్ నమాజ్ కు ఇఖామతెదీన్ (దైవధర్మమును స్థిరపఱచుట) యొక్క సమస్త కృషిల సారాంశము అని నిర్వచించాడు. కావున ఇలా ఆదేశించాడు "ఒక వేళ మేము వారికి భూమిపై అధిక్యతను ప్రసాదిస్తే వారు నమాజును స్థిరపరుస్తారు. జకాత్ (విధి దానమును) ఇస్తారు. మంచిని చేయుమని ఆదేశిస్తారు మరియు చెడునుండి దూరముగా ఉండునట్లు ఆజ్ఞాపించెదరు (అల్ మూమినున్)

కష్టము దుఃఖములు వాటిల్లినప్పుడు దైవవిశ్వాసికి ఇదియే (ఓదార్పును) అన్నిటి కంటె గొప్ప ఆధారము

దైవాజ్ఞ ఇలా ఉంది.

"ఓ విశ్వాసినిచిన జనులారా! అల్లాహ్ యొద్ద ఓర్పుతనను నమాజు ద్వారాను సహాయము వేడండి." (సూరయొబఖరా 153)

హజ్రత్ ఇబ్రాహీం (అలైహిస్సలాం) గారు దైవాజ్ఞ మేరకు తన భార్య బిడ్డలను (హజరా గారిని మఱియు పాలు త్రాగేడి ఇస్మాయిలును) బైతుల్ హరాం (పవిత్ర కాబా గృహము) వద్ద నీరు లేని సాగుబడికాని అరేబియా ఎడారిలోనికి తీసికొని వచ్చారు అప్పుడు అల్లాహ్ ను ఇలా ప్రార్థించారు "ఓ నా ప్రభువా! నన్ను మఱియు నా సంతానమును నమాజును స్థిరముగా నలుపు వారలముగా జేయుము (సూరయె ఇబ్రాహీం-45)

హజ్రత్ ఇస్మాయిల్ (అలైహిస్సలాం) గారి ఏ విశిష్టతలు ఖురానులో పేర్కొన బడ్డాయో వాటిలో ఒకటి ఇది కూడా ఉంది. వారు తమ ఇంటి వారికి నమాజు మఱియు జకాత్ (నిధిదానము) ను గుఱించి ఆజ్ఞాపించెడివారు. (సూరయెమర్యం-55)

మహా ప్రవక్త హజ్రత్ ముహమ్మద్ గారికి కూడ దీనిని గుఱించి అల్లాహ్ ఆజ్ఞ విధించెను.

"ఓ ముహమ్మద్! (స.అసం.) తన ఇంటి వారికి నమాజును స్థిరముగా నలుపుమని ఆజ్ఞాపించుచు మఱి స్వయంగా మీరు కూడా నమాజును స్థిరముగా నలుపుడు" (సూరయెతాహ-32)

పవిత్ర ఖురాను ద్వార శాంతియుతమైన హృదయముతో ప్రజలకు హితోపదేశము జేసెడి అద్భుతవంతుల చిహ్నములలో ఇది కూడా ఒకటిని పేర్కొన బడినది "వారు నమాజును స్థిరముగా నలుపుతారు" (సూరయెబఖరా 3) నమాజు విషయముననిర్లక్ష్యము సోమరితనము చూపడం మునాఫిఫీన్ (కపట బుద్ధుల) యొక్క గుర్తు అని నిందించెను. దైవాజ్ఞ ఇలా ఉంది.

"ఈ కపట బుద్ధిగల వారు నమాజు కొరకు లేచినప్పుడు సోమరితనముతో కేవలము ప్రజల ప్రదర్శనార్థమై లేస్తారు (అనగా దైవ భక్తి పరాయణులై ఆయనను సంతుష్టపర్చడానికై చేయుటకై నమాజు నలువరు) (సూరయెనిసా 141)

సూరతుల్ మాఢీన్ లో అల్లాహ్ నమాజులో నిర్లక్ష్యము మఱియు సోమరితనముతో నమాజు నలుపు వారికొరకు వినాశము కలుగునని తెలిపెను. పవిత్రఖుర్ఆన్ అల్లాహ్ జాతుల నాశమునకు అసలు కారణము నమాజు నలుపుటను వదలి వేయడమే అని తెలియజేశాడు. దైవాజ్ఞ ఇలా ఉంది. అల్లాహ్ ఆజ్ఞలను శిరసావహించే భక్తుల తర్వాత ఎలాంటి అనర్హులు వారిస్థానములో వచ్చారంటే వారు నమాజును వదలిపెట్టారు మఱియు ఈ ప్రాపంచిక భోగభాగ్యములనుభవించుటలో

నిమగ్నులైపోయారు. ఇలాంటి వారు సత్వరలోనే తమ మార్గ భ్రష్టత్వమునకు ఫలితమును పొందగలరు." (నూరయెమర్యం 59)

ప్రళయ దినమున నరకవాసుల ఒక సమూహము తమ నరక ప్రవేశమునకు కారణము నమాజు నలుపక పోవడమేనని తెలుపును.

శాంతియుత వాతావరణములోను భయాందోళన పరిస్థితిలోను వేసవిలోనూ శీతాకాలములోనూ స్వస్థతలోను రోగమునందును కడకు యుద్ధసమయములోను ఈ విధి తొలగిపోదు. అల్లాహ్ అంతిమ ప్రవక్త హజ్రత్ ముహమ్మద్ (స.అ.సం.) గారు అయిదు వేళల ఫరజ్ నమాజులే కాకుండా తహజ్జుద్ (రాత్రి వేళ నలుపు నమాజు) ఇష్రాఖ్ (సూర్యుడు బారెడు ప్రొద్దు ఎక్కిన తరువాత నలుపు నమాజు) చాష్త్ (ప్రొద్దున 9 లేక 10 గంటలప్పుడు చేసెడి నమాజు) తహియ్యతుల్ వుజూ (వుజూ చేసినప్పుడు నలిపెడు నమాజు) మఱియు, తహియ్యతుల్ మస్జిద్ (మశీదులో ప్రవేశించినప్పుడు నలిపెడి నమాజు) మొదలగు సఫిల్ నమాజులను గూడ నియమానుసారముగా పాటించెడివారు. అవిగాక ప్రత్యేక వేళలలో కూడ తన ప్రభువు సన్నిధిలో పాప క్షమాపణలకై నమాజునే సాధనముగా ఉపయోగించుకొనెడివారు. సూర్య గ్రహణము చంద్రగ్రహణము కలిగినప్పుడు మశీదుకు వెళ్ళేవారు. తుఫాను గాలివాన లేక భూకంపము కలిగినప్పుడు మశీదుకు వెళ్ళేవారు. ఆకలి దప్పికలు, కరువు లేక మరే విధమైన క్లిష్టపరిస్థితులు సంభవించినా వారు మశీదుకు వెళ్ళేవారు ప్రయాణము నుండి వాపసు వచ్చినప్పుడు కూడా మశీదుకే వెళ్ళేడివారు. మహా ప్రవక్త (స.అ.సం.) గారికి తమ పవిత్ర జీవితపు కడవటి దినములలో అన్యస్థత పరిస్థితిలో కూడా అన్నిటి కంటే ఎక్కువగా దిగులు నమాజును గుఱించియే ఉండెడిది. ఇహలోకమును వదలి శాశ్వత గృహముగు పరలోకమునకు వెళ్లుటకు కొద్ది దినముల పూర్వము విపరీతమైన జ్వరము వలన ప్రవక్త (స.అ.సం.) గారికి నిశ్చహ వచ్చినది. మరల స్పృహరాగా మొట్టమొదట అడిగిన ప్రశ్న ఏమనగా, "ప్రజలు నమాజు నలిపినారా లేదా?" మీ కొఱకే వేచియున్నారు ఓ దైవ ప్రవక్త! అని అచ్చటవున్నవారు మనవి జేశారు. కారుణ్యమూర్తి (స.అ.సం.) గారు లేవబోగా మరల స్పృహ పోయినది ఇలా మూడుసార్లు స్పృహ పోయి వచ్చినది.

అప్పుడు ఆ మానవ మహాపకారి (స.అ.సం.) గారు ఇలా ఆదేశించారు. "అబూబకర్ నమాజుకు నాయకత్వము వహించి నిర్వహించవలెను."

దివంగతులగుటకు కొద్ది క్షణముల పూర్వము మహాప్రవక్త (స.అ.సం.) గారు తన అనుచరులకు సంఘమునకు కడసారిగా ఇచ్చిన ఉపదేశమిది. "ఓముస్లిం లారా! నమాజును స్థిరముగా నలుపండి మఱియు మీ ఆధీనములోనున్న బానిస స్త్రీ పురుషుల పట్ల మంచిగా మెలగండి."

ప్రవక్త (స.అ.సం.) గారి పవిత్ర జీవితము ద్వారా నమాజు ఆవశ్యకత స్పష్టమౌతుంది. నమాజు స్వతహాగా ఎంత ప్రాముఖ్యత గలిగియున్నదో నమాజు నలుపు విధానము అంత కంటే ఎక్కువ ప్రాధాన్యత కలిగియున్నది. నమాజును గుఱించి కేవలము నలుపమనియే ప్రవక్త (స.అ.సం.) గారు

అదేశించ లేదు కాగా "నన్ను ఏ విధానమున నమాజు సలుపునట్లు మీరు చూస్తున్నారో అదే విధముగా మీరు కూడ సలుపండి" అని అదేశించడం జరిగింది. కావున మహా ప్రవక్త (స.అ.సం.) గారి నమాజు విధానమును గుఱించి సహీహ్ హదీసుల ద్వారా దొరికిన ప్రముఖ సిద్ధాంతములు ఈ గ్రంథములో పొందు పరచబడ్డాయి. సిద్ధాంతములను పొందుపరచునప్పుడు ఏ ఫిఖహీమస్లక్ (school of thought) ను అనుసరించడం గాని లేక ఏ ఫిఖహీమస్లక్ (మత సిద్ధాంత వర్గము) నిరూపించడానికి కృషిగాని సలుపడం జరుగలేదు. మా దృష్టి ముందు కేవలము మహాప్రవక్త హజ్రత్ ముహమ్మద్ (స.అ.సం.) గారి అనుచర వర్గము సహబాల (అల్లాహ్ వారిపల్ల సంతృప్తుడు అగుగాక!) విధానమున్నది. వారిలోని ఒక సహబీ హజ్రత్ హుజైఫా (ర.అ) గారు ఒక వ్యక్తిని నమాజు సలుపు చుండగా చూచారు. ఆ వ్యక్తి రుకూ మఱియు సజ్దాలు సరిగా చేయడంలేదు అతడు నమాజు పూర్తిజేసికొని వెళ్లబోగా హజ్రత్ హుజైఫా (ర.అ) గారు అతనిని పిలిచి "నీవు నమాజు సలుపలేదు" అని పలికిరి. "ఒక వేళ నీవు ఇలాగే తప్పుడు విధానమున నమాజు సలుపుతూ చనిపోతే ఇస్లాం ధర్మమునకు విరుద్ధముగా చనిపోవుదువు."

మఱొక సహబీ హజ్రత్ అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అబ్బాస్ (ర.అ) గారు ఒక వ్యక్తిని పండుగ దినమున ఈద్ నమాజుకు ముందు నఫిల్ నమాజు సలుపుచుండగాచూచి అతనిని నివారించారు. ఆ వ్యక్తి అల్లాహ్ నన్ను నమాజు సలిపి నందుకు శిక్షించడు" అని విన్నవించెను అప్పుడు హజ్రత్ అబ్దుల్లా: (ర.అ) గారు ఇలాఅన్నారు. "నీవు దైవప్రవక్త (స.అ.సం.) గారి పద్ధతికి వ్యతిరేకముగా ప్రవర్తించినందుకు అల్లాహ్ తప్పక నిన్ను శిక్షించును."

మఱొక సహబీ హజ్రత్ అమ్మారా (ర.అ) గారు జుమా ప్రసంగము మధ్యలో ఆకాలపు అధికారిని ప్రసంగ పీఠము మీద రెండు చేతులు ఎత్తగా చూచి ఇలా అన్నారు "అల్లాహ్ ఈ చేతులను వినాశపరచుగాక! నేను దైవప్రవక్త (స.అ.సం.) గారిని కేవలము చూపుడు వ్రేలితో సంజ్ఞ చేయుచుండగా చూశాను" ప్రవక్త (స.అ.సం.) గారి అనుసరణ విషయమున ప్రవక్త (స.అ.సం.) గారి అనుచర బృందము యొక్క ఆలోచనా విధానమే మా పద్ధతి. ప్రవక్త (స.అ.సం.) గారి అనుసరణపల్ల ప్రేమానురాగములే మా మత విధానము. ఈ ప్రేమానురాగములే మేము ఈ హదీసులను పొందుపరచడానికి కారణభూతులయ్యాము. ప్రవక్త (స.అ.సం.) గారి ప్రేయ శిష్యులగు సహాబా (రజియల్లాహు అన్ హుం) గార్ల, పైన తెలుపబడిన కార్యాచరణ విధానము ద్వారా మనకు తెలియవచ్చు చున్నది ఏమనగా మనము ఏ విషయములను చిన్నవి, విబేధములతో కూడినవి మఱియు అనవసరమైనవి అని తలంచి త్రోసి వుచ్చుచున్నామో సహాబా (ర.అ)ల పద్ధ వాటికి చాలా విలువ ఉండేది. ఎందుకనగా వారి ముందు దైవప్రవక్త (స.అ.సం.) ఈ క్రింది ఆదేశము ఉండేది.

"మనరగిబ అన్ సున్నతి ఫలైసమిన్నీ -తర్ఖుమా - ఏ వ్యక్తి నా అనుచరణ నుండి విముఖుడగునో వానితో నాకేలాంటి సంబంధమూ లేదు." ఈ విషయమును దృష్టిలో ఉంచుకొన్న ఏ వ్యక్తియైనను మహాప్రవక్త హజ్రత్ ముహమ్మద్ (స.అ.సం.) గారి ఏ చిన్న ఆచరణనైనా సాధారణమైనదని లేక

అనవసరమైనది లేక అచరణయోగ్యమైనదికాదని తలంచి వదలిపెట్టు దైర్యము చేయలేదు. నహీహ్ పాదీనులను గుఱించి ఈ విషయము స్పష్టము చేయుట ఎంతో అవసరమైనది. అది ఎమన కితాబున్నలాత్ యొక్క మొదట తయారు చేయబడిన మునవ్వడా (అనలుప్రతి) లోని కనీసము పాతిక భాగములను పేరుజేయడానికి కారణము అహదీసులు నహీహ్ (వాస్తవమైనవి) మఱియు హనన్ (నహీహ్ పాదీనుల తర్వాత స్థానము లోనివి) కాకుండెను.

ప్రియాతి ప్రియ సోదరుడు అబ్దుల్ మాలిక్ ముజాహిద్ సాహెబ్ మఱియు ప్రియసోదరుడు ఖాలిద్ మహ్మూద్ కీలానీగార్లు ఇద్దరు అల్లాహ్ దయవలన ధార్మిక సేవకొరకు ఉత్సాహం మఱియు యవ్వన దైర్యసాహసములు కలిగియున్నారు. పాదీనులను ప్రచురించి ప్రబలింపజేయడములో వీరిద్దరు ఎల్లప్పుడు సంసిద్ధులు మఱియు నహాయకారులుగాను ఉంటారు. వీరిద్దరు అనక్తి పూర్వకముగా నిర్యపించిన ఈ కృషి అల్లాహ్ దయతో స్వీకరించుగాక! మఱియు వీరిద్దరికి అల్లాహ్ ఇహపరలోకాలలో బహుమతులను ప్రసాదించుగాక! ఆమీన్ !!

ఈ గ్రంథ పాఠకులకు మనవిజేయడమేమనగా ఈగ్రంథమును పరిపూర్ణము జేయడములోను మాకు ఏ విధమైన నహాయమునైనను అందజేసిన సమస్త సోదరుల కొరకు అల్లాహ్ ను వారి ఇహవరాల సాఫల్యము కొరకు ప్రార్థించండి ఇదియే మా మనో వాంఛ. రబ్బునా తఖబ్బుల్ మిన్నా.

ముహమ్మద్ ఇబ్ బాల్ కీలానీ

జామియా మలిక్ నహీద్

రియాద్ సౌదీఅరేబియా

27, రజబ్, 1406 హిజ్రీ